

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΛΛΟΓΩΝ ΤΟΥΒΛΩΝ
ΕΒΕΛΟΓΙΚΗ

Αρ. εσ. . . . 1413
Ταξ. αρ. 889.242 6.ΧΟΥ
Αρ. κτη.

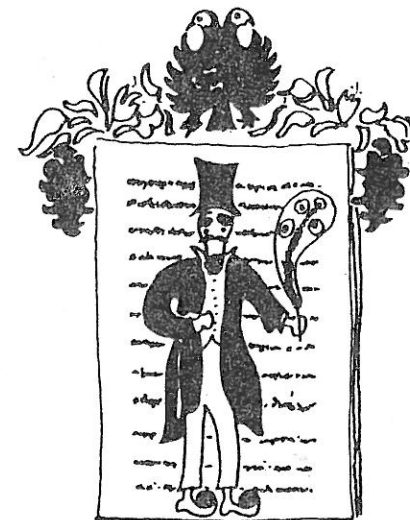
Bib# . . . 9377

888.242 3 ΧουΜ 01979

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Μ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΗ

ὁ Ὑπάλληλος

ΚΩΜΩΔΙΑ

ΑΘΗΝΑ 1979
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΑ ΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕ ΤΟ ΛΑΟ

Τὰ πρόσωπα τῆς κωμωδίας

ΟΛΥΜΠΙΑΔΗΣ, ὑπουργικὸς Σύμβουλος, διευθυντής.
ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ, Σύμβουλος εἰσηγητής.
ΠΑΡΝΑΣΙΑΔΗΣ, ὑπουργικὸς Σύμβουλος.
ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ, ὑπουργικὸς Πάρεδρος.
ΚΡΟΜΜΥΔΟΠΟΥΛΟΣ, ὑπουργικὸς Γραμματεὺς.
ΚΡΟΝΙΔΗΣ, ὑπουργικὸς Πρωτοκολληστὴς.
ΜΕΝΕΚΡΑΤΗΣ, ὑπουργικὸς Διεκπεραιωτής.
ΟΚΝΗΡΙΑΔΗΣ, Α' τάξεως γραφεὺς.

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ, λοχαγὸς τῶν Ἐπιτελῶν.
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, λοχαγὸς τοῦ Πεζικοῦ.
ΑΝΑΝΙΑΣ, λοχαγὸς τοῦ Ἴππικοῦ.
ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ, λοχαγὸς τοῦ Πυροβολικοῦ.
ΜΗΝΑΣ, λοχαγὸς τοῦ Μηχανικοῦ.
ΜΑΥΡΟΦΥΤΔΗΣ, λοχαγὸς τῆς Χωροφυλακῆς.
ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΣ, λοχαγὸς τῶν Ἐλαφρῶν.
ΒΑΡΝΑΒΑΣ, Καταλυματίας.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ, ἐρωμένη τοῦ Ξενοφώντος.
ΞΕΝΟΦΩΝ, ἐραστής τῆς Κλεοπάτρας.
ΣΟΦΙΤΖΑ, μουσική.
ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ, μητέρα.
ΒΕΛΙΣΑΡΙΟΣ, πατήρ.
ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ, θεῖος.

τῆ. Κλεοπίτρας

ΠΑΥΛΑΚΗΣ, οἰκοδεσπότης.
ΤΑΡΣΙΤΖΑ, συμβία του.
ΑΣΠΑΣΙΑ,
ΚΑΛΥΨΩ,
ΠΗΝΕΔΟΠΗ,
ΑΛΕΚΟΣ,

τεκνα τοῦ Παυλάκη καὶ τῆς Ταρσίτσας

ΜΗΤΡΟΣ, ὑπηρέτης τοῦ Ὀλυμπιάδη.
ΣΩΤΗΡΗΣ, θεῖος τοῦ Μήτρου.
ΣΤΕΡΓΙΟΣ, Ξενοδόχος.
ΖΑΧΑΡΙΑΣ, Τυχοδιώκτης.
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, ἄνθρωπος τοῦ ἀγῶνος.
ΘΩΜΑΣ, Κλήτορας.

(Η ΣΚΗΝΗ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ)

Ο ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Ὀλυμπιάδ. Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω πῶς οἱ Κύριοί μας λογαριάζουν τὸν μῆνα· ἢ λάθος ἔχουν ἢ ἐπίτηδες τὸ κάμνουν· ἰδού, Δευτέρα καὶ Δευτέρα 8, καὶ Δευτέρα 16, καὶ Δευτέρα 24, καὶ Δευτέρα 32· γιατί λοιπὸν τὲς τέσσερες ἐβδομάδες μᾶς τὲς περνοῦν γιὰ 30 ἡμέρες, δύο ἡμέρες περιπλέον κάμουν 33 δραχμαὶ καὶ 33 λεπτά, καὶ μὲ 33 δραχμάς, ἐγὼ πληρώνω ἑνὸς μηνός, Μπισκότα καὶ Καραμέλες τοῦ Μουρούζη· ἄς μὲ συμπαθῆς ἢ χάρι τους! δὲν τοὺς τὰ χαρίζω· περὶ τούτου χρειάζεται παρατήρησις καὶ πρότασις· βοηθοὺς θὰ ἔχω ὅλους τοὺς συναδέλφους μου ὑπαλλήλους καὶ πρὸ πάντων τὸν Γραμματέα, γιατί κι αὐτὸς ζημιώνεται 66 δραχμάς καὶ 66 λεπτά, καὶ μὲ 66 δραχμ. πληρώνει, καὶ τὸν ἐπαινοῦν... ἀμέσως λοιπὸν τὴν πρότασιν... ὡς τόσο πολὺ πνεῦμα ἔχω! κανεὶς ἀκόμη δὲν τὸ στοχάσθηκε· (κτυπᾷ ἢ θύρα) ἀντρέ.¹

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ὀλυμπιάδης καὶ Δημοσθένης

Δημοσθέν. Μπὸν ζοῦρ² Μονσέρ.

Ζαχαράκης Σᾶς βαστῶ ἓνα γράμμα (τοῦ τὸ δίδει) ὄριστε.

᾽Ολυμπιάδ. (τὸ παίρνει). Καὶ ἀπὸ ποῖον εἶναι; (τὸ ἀνοίγει).

Ζαχαράκης ᾽Απὸ τὸν φίλον σας κύριον Κοντοπουκάμισον.

᾽Ολυμπιάδ. ᾽Α ἄ· τί κάμει καλὰ εἶναι; (διαβάζει).

Ζαχαράκης Πολλὰ καλὰ· πάντα εἶχε νὰ κάμει μὲ τὸ καλὸν σας ὄνομα.

᾽Ολυμπιάδ. ᾽Ετζι ἔ; (διαβάζει).

Εἰς ᾽Αθήνας

᾽Αγκόνα τῆ 14 ᾽Ιουνίου 1836

Εὐγενέστατε φίλε κύριε ᾽Ολυμπιάδη.

Καὶ μετὰ τὴν ἐρώτησιν τῆς αἰσίας καὶ λίαν ποθητῆς μοι ὑγείας τῆς τὴν ὁποῖαν ὁ ἅγιος θεὸς νὰ διαφυλάττει εἰς πολλὰ ἔτη, ἔρχομαι νὰ τὴν παρακαλέσω καὶ νὰ τὴν συστήσω τὸν φέροντα τὸ παρὸν μου φιλικὸν καὶ ἀδελφικὸν γράμμα, διὰ νὰ τὸν βάλει εἰς καμίαν δουλειὰ νὰ βγάξει καὶ αὐτὸς τὰ ἔξοδά του τὰ καθημερινά· εἶναι ἄξιος καὶ τίμιος· ὅστις ἐδούλευσε κοντά μου τέσσαρα χρόνια πολλὰ καλὰ τίμια καὶ πιστά, ταῦτα καὶ καλὲς ἀντάμωσες νὰ δώσει ὁ ἅγιος θεός.

ὁ διάπυρος φίλος σας
Πέτρος Κοντοπουκάμισος

Λοιπὸν εἶναι καλὰ ἔ!

Ζαχαράκης Μάλιστα καὶ σᾶς βεβαιώνω κύριε ὅτι πάντα τὸ χρυσὸν σας ὄνομα ἔχει στὰ χεῖλια του· πόσον σᾶς ἀγαπᾷ!!!

᾽Ολυμπιάδ. Νὰ ἰδοῦμεν τώρα καὶ τί δουλειὰ νὰ βροῦμε.

Ζαχαράκης Κανένα τελώνειον ἢ καμία ἐφορία.

᾽Ολυμπιάδ. Καλὸ εἶναι τὸ τελώνειον, καὶ εἶναι καὶ μία θέσις κενὴ πλὴν τὴν γυρεύει καὶ ἄλλος.

Ζαχαράκης Μὰ ποῖος ἄλλος κύριέ μου ἔχει τὰ δικαιώματά μου; ἔθυσίασα καὶ ἐγὼ καὶ ὑπέφερα ἀρκετὰ διὰ τὴν Ἑλλάδα· εἰς τὸ Φοξάνι ἐσκοτώθη ὁ θεῖος τοῦ συμπεθέρου τοῦ τρίτου ἐξαδέλφου μου· εἰς τὸ Νιόκαστρο ἐσκοτώθη, ἓνας ἐξαδελφός τοῦ βαπτιστικοῦ μου Λαζαράκη· ἐγὼ τώρα ὅπου ἔρχοῦμην, ἀπὸ τὴν ᾽Αγκόνα μᾶς ἔπιασε μία φουρτούνα ὅπου ἐσυχωρεθήκαμε ὅλοι μας· λοιπὸν εἶναι δίκαιον νὰ μὲ δοθεῖ καὶ μένα ἓνα ὑπούργημα διὰ

νὰ ζήσω σὰν ἄνθρωπος· σᾶς παρακαλῶ λοιπὸν, νὰ κάμετε τρόπον, ὅπου νὰ μὴν ἀργοπορήσω· καὶ τὸ χρέος μου τὸ γνωρίζω· (ἀφήνει δέκα τάλλαρα ἐπὶ τῆς τραπέζης)

᾽Ολυμπιάδ. (μὲ θυμόν). Τί εἶν' αὐτά;

Ζαχαράκης (συνεσταλμένα). Εἶναι κύριέ μου... εἶναι διὰ ἐνθύμησιν, καὶ παρακαλῶ...

᾽Ολυμπιάδ. (ὡς ἀνωτέρω). Καὶ ποῖος σὲ εἶπε νὰ φερθεῖς ἔτζι;

Ζαχαράκης (ὡς ἀνωτέρω). Μὴ θυμώνετε παρακαλῶ, εἶναι μικρὸν πράγμα, καὶ παρακαλῶ νὰ τὸ δεχθεῖτε διὰ πολὺ, ὅστερα πάλιν...

᾽Ολυμπιάδ. (ὡς ἀνωτέρω). Μπρὲ ἀδελφὲ ξέρεις ρωμαίικα; ποιὸς σὲ εἶπε νὰ φέρεις χρήματα ἔ;

Ζαχαράκης Μὰ δὲν τὸ ἔκαμα διὰ νὰ θυμώσετε (ἀπλώνει νὰ πάρει ὀπίσω τὰ χρήματα) ἐγὼ τὰ παίρνω ὅπ...

᾽Ολυμπιάδ. Μπρὲ ἀδελφὲ δὲν μὲ καταλαμβάνεις, δὲν εἶπα νὰ τὰ πάρεις ὀπίσω· ἐγὼ ἄλλα σ' ἐρωτῶ· καὶ πόσα εἶναι;

Ζαχαράκης (ἀφήνει τὰ χρήματα). Εἶναι αὐθέντα μου δέκα τάλλαρα.

᾽Ολυμπιάδ. Δέκα τάλλαρα;!!! εἶναι ἄλλος ὅπου δίνει πενήντα.

Ζαχαράκης Μὰ σᾶς παρακαλῶ δεχθεῖτε αὐτὰ τώρα καὶ πάλιν κάμω τὸ χρέος μου σᾶς παρακαλῶ εἶμαι...

᾽Ολυμπιάδ. Μὰ τί νὰ μὲ παρακαλέσεις ἀδελφέ, μήπως θὰ τὰ πάρω ἐγὼ; κάμετα τοῦλάχιστον τριάντα διὰ νὰ εὐκολυνθεῖ ἢ ὑπόθεσις· σὲ εἶπα ὅτι εἶναι ἄλλος ὅπου δίνει παραπάνω.

Ζαχαράκης Νὰ ἰδῶ ἴσως οἰκονομίσω καμιά δεκαριά ἀκόμη, περιπλέον δὲν ἤμπορῶ.

᾽Ολυμπιάδ. Πήγγαινε λοιπὸν φέρε καὶ τ' ἄλλα δέκα καὶ τὰ ἐπίλοιπα τὰ δίνω ἐγὼ γιὰ τὸ χατίρι τοῦ φίλου μου Πετράκη.

Ζαχαράκης ᾽Ο θεὸς νὰ σᾶς πολυχρονᾷ, δοῦλος σας (φεύγει).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΠΕΜΠΤΗ

Ἐπιπένη Δεκάτη Πέμπτη

Ἐπιπένη. Φέρε Μητρο ν' ἀλλάξω.

Μητρο Ἔτοιμα εἶναι.

Ἐπιπένη. Φέρε με καὶ ὀλίγη πομάδα¹⁶, καὶ τὴν λεβάντα.

Μητρο (τοῦ δίνει). Ὅριστε.

Ἐπιπένη. (ἀλείφεται). Ὁχ! ὦραία εὐωδία, ἔ; τὴν αἰσθάνεσαι καὶ σύ;

Μητρο Ἡ λεβάντα νὰ σοῦ πῶ μ' ἀρέσει, ἐκεῖνο ὅμως τὸ ἀλειμμα ποὺ βάζετε στὰ μαλλιά σας καὶ στὰ μουστάκια σας καθόλου δὲ μ' ἀρέσει· δὲν ξέρω τί χάζι τὸ κάνετε, νὰ λιγδώνεσθε ἔτζι.

Ἐπιπένη. Ἐ καημένε ποὺ ξέρεις ἐσύ! στὸ Παρίσι νὰ διεῖς πῶς ἀλείφονται! ἔπειτα δὲν βλέπεις πῶς σάζει τὰ μαλλιά· τὸ σίδερο ζεστό εἶναι;

Μητρο Ζεστό, ὄριστε (τοῦ τὸ δίδει).

Ἐπιπένη. (Στρίφει τὰ μαλλιά του εἰς τὸν καθρέπτη). Μπόν.

Μητρο Ἄμ ἔτζι κατὰ πῶς στρίβεις τὰ μαλλιά σου τὸ κάμουν οἱ γυναῖκες.

Ἐπιπένη. Ἐ καὶ γιατί τὸ κάμουν οἱ γυναῖκες δὲν πρέπει νὰ τὸ κάμουν κ' οἱ ἄνδρες; εἰς τὸ Παρίσι ὅλοι ὅλοι ἔτζι τὰ στρίφουν δῶς' με τὸ καπέλο μου καὶ καμιά δεκαριά μπιλιέτα τῆς βίζιτας ἀπὸ τὰ χρυσά.

Μητρο Ἐδῶ τάχω κι αὐτὰ (τοῦ τὰ δίδει).

Ἐπιπένη. Νὰ πᾶς ὕστερα στοῦ ποδηματᾶ καὶ νὰ τοῦ πεῖς ὅτι τὰ ποδήματα ποὺ τοῦ παράγγειλα τὰ θέλω πολὺ στενά.

Μητρο Καὶ δὲν θὰ σοῦ πονέσουν τὰ ποδάρια;

Ἐπιπένη. Δὲν πειράζει, εἶναι μόδα τώρα τὸ στενὸ πόδημα.

Μητρο Ὁμορφὴ μόδα μὰ τὴν μπίστι μου νὰ κουτζαίνουν!!!

Ἐπιπένη. Ἐσὺ δὲν ξέρεις χάχα μὲν δῶς με τὸ μανδίλι μου ἀπ' ἐκεῖ ποὺ κάθουμον.

Μητρο (πηγαίνει κουτζαίνοντας τὸ παίρνει καὶ ἐπιστρέφει). Ὅριστε.

Ἐπιπένη. Τί ἔχεις καὶ κουτζαίνεις!

Μητρο Δὲν μὲ εἶπες τώρα πῶς εἶναι μόδα νὰ κουτζαίνουν;

Ἐπιπένη. (γελᾷ). Ἄ πετίτ κοκέν¹⁷. ἂν ἔλθει κανεὶς, πὲς πῶς εἶμαι στοῦ Γραμματέως (κτυπᾷ ἢ θύρα) ἀντρέ!

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΕΚΤΗ

Ἐπιπένη Δεκάτη Ἑκτη

Ἐπιπένη Δοῦλος σας Κύριε.

Ἐπιπένη. (σιγά). Ἦλθε πάλι ἡ σακατούρα (δυνατὰ) καλῶς τὸν κύρ Ἀθανάση, τί θέλεις;

Ἐπιπένη. Τί νὰ θελήσω· ἦλθα νὰ πάρω τὴν ἀπάντησιν τῆς ἀναφορᾶς μου.

Ἐπιπένη. Μὰ τί ἀπάντησιν ἀδελφὲ θέλεις; παράξενος εἶσαι στὸ θεό μου, σὲ εἶπα ὅτι σὰν τύχει καμιά θέσις ἔχω τὴν ἔννοιά σου.

Ἐπιπένη. Ἄν τύχει, κι ἂν δὲν τύχει;

Ἐπιπένη. Σὰν δὲν τύχει τότε πᾶς καὶ γίνεσαι παπουτζῆς.

Ἐπιπένη. Μὲ συμπάθειο κύριέ μου, δὲν ἐθυσίασα ἐγὼ τὴν κατὰστασίν μου, καὶ τοὺς συγγενεῖς μου γιὰ νὰ γένω παπουτζῆς· ἔπειτα γιατί νὰ μὴν γίνονται παπουτζῆδες καὶ αὐτοὶ οἱ καινουριοφερμένοι; δι' αὐτοὺς ἀκόμη δὲν βγαίνουν ἀπὸ τὸ καράβι τὸ ὑπούργημα εἶναι ἔτοιμον, γιὰ μᾶς ὅμως εἶναι ἡ παπουτζοσύνη· καλὴ δικαιοσύνη! ἀπὸ τοῦ διαβόλου τὸν κῶλον ἔρχονται καὶ τρῶνε τὸ αἷμα μας καὶ μεῖς ὅπου θυσιασθήκαμε μῆτε θέλουν νὰ μᾶς ξέρουν! μὰ ὄχι κύριέ μου, ἔχω δικαιοματά μεγάλα, εἶμαι ἄνθρωπος τοῦ ἀγῶνος καὶ παπουτζῆς δὲν γίνομαι.

Ἐπιπένη. Γίνου λοιπὸν τζαγκάρης· μπρὲ ἀδελφὲ τί μὲ ζαλίζεις κάθε λίγο καὶ κομμάτι, μὲ τὰ σκουργιασμένα σου δικαιώματα καὶ μὲ τὲς κουρέλικές σου θυσίες; σὲ εἶπα ὅτι θέσις καμιά δὲν εἶναι γιὰ σένα· ὅσο γιὰ κείνους ὅπου ἔρχονται, ἰδοὺ ὅπου σοῦ τὸ ξαναλέγω, ὅτι εἶναι

αξιότεροι από σᾶς, και τὸ κάτω κάτω, δὲν χαλνῶ ἐγὼ
για σᾶς τὸ χατίρι τοῦ Μινίστρου, και τοῦ ἀλλουνοῦ.
ὄχι· γιατί με γράφει ρητῶς τὸν τάδε θέλω νὰ τὸν βάλ-
λεις στὴν τάδε τὴν δουλειὰ λοιπὸν ξεφορτώσου 'με.

ἸΑθανάσιος Πολλά καλά σὲ ξεφορτώνουμαι· μά, νὰ πού τὸ λέγω
και θυμοῦτο, ὅτι με τὸ νοῦ πόχετε ἐσεῖς, και με τὰ
μυαλὰ πόχουμ' ἐμεῖς ὀγλήγορα θὰ μᾶς πάρ' ὁ διά-
βολος (φεύγει).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΕΒΔΟΜΗ

ἸΟλυμπιάδης και Μῆτρος

ἸΟλυμπιάδ. Μπρὲ ἀπ' αὐτὰ τ' αὐτί μου δὲν ἰδρώνει ἀμέτε νὰ γε-
νεῖτε ὅλοι παπουτζῆδες και τζαγκάρηδες, για νὰ φο-
ροῦμε και μεῖς ποδήματα φθηνά· ὅσο για δικαιώματα,
αὐτὰ εἶναι κοραχάνια¹⁸, δικαίωμα εἶναι τὸ χατίρι τοῦ
φίλου μου και ἡ ὠφέλεια τῆς σακούλας μου· αὐτὸ
ξεύρω γὼ δικαίωμα (φεύγει).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΟΓΔΩΗ

Μῆτρος Νάτα τώρα· ἦρθε ἐκεῖνος ὁ ἄλλος τοῦδωσε τάλλαρα
θὰ τὸν βάλει σὲ δουλειὰ· ἦρθε αὐτὸς ὁ καημένος με
τὰ δικαιώματά του τὸν εἶπε νὰ γένει παπουτζῆς, νὰ
δικαιοσύνη νὰ προκοπή!!! μπρὲ αὐτὸς κάμνει ὅ,τι θέ-
λει, ἐπροχθὲς ἔκαμε τὸν ἐξάδερφόν του ἸΕπαρχο· τὴν
ἄλλη ἔκαμε Τελώνη, ἕνα λέγει, πού τὸν ἀνάθρεψε· τοῦ
ἁγίου Κωνσταντίνου, ἔκαμε ἸΥγειονόμο ἕνα πού τὸν
εἶχαν σπῆτι τους μάγερα· τώρα πάλι ἔχει στὸ νοῦ του
νὰ κάμει τὸν καινουριοφερμένο ἸΕμπορα, και τὸ γέρ
ἸΑθανάση πού τὸν εἶχαν μιὰ φορὰ βορδονάρη¹⁹, ἸΕπι-
στάτη τῆς ἀλυκῆς· ἐγὼ λοιπὸν ὀπούμαι τόσον καιρόν
κοντά του, γιατί νὰ μὴν τὸν πῶ νὰ με κάμει τζιράκι²⁰;
ὅλος ὁ κόσμος με περιγελᾷ ὀπούμαι ἀκόμη δοῦλος·

ἄφησε τώρα, μὸν ἔλθει θὰ τὸν τρακάρω νὰ με κάμει...
νὰ με κάμει... μά τί νὰ με κάμει; ξέρω κ' ἐγὼ; (συλ-
λογεταί ὀλίγον) ἄ· τὸν μπάριμπα μου τὸ Σωτήρη νὰ
ρωτήσω πού ξέρει ἀπὸ τέτοια πράγματα· αὐτὸς ἔκαμε
και Εἰρηνοδίκης και ἸΕμπορας.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΕΝΝΑΤΗ

Μῆτρος, Παρνασιάδης, Κρομμυδόπουλος, Θεοδωρίδης,
Κρονίδης, Μενεκράτης, και ἸΟκνηριάδης.

Παρνασιάδ. Ποῦ εἶναι ὁ κύριος ἸΟλυμπιάδης;

Μῆτρος Πάγει στοῦ Γραμματέα.

Παρνασιάδ. Εἶπέ λοιπὸν τοὺς προσκυνησμούς μου ὅταν ἔλθει (βά-
ζει εἰς τὸ τραπέζι τὸ βιλίετο του)

Κρομμυδ. Και ἀπὸ ἐμέ. (ὡς ἀνωτέρω)

Θεοδωρίδ. ἸΑς βάλω και ἐγὼ (ὀμοίως).

Κρονίδης Κ' ἐγὼ λοιπὸν (ὀμοίως).

Μενεκράτ. ἸΕσεῖς ἔχετε μπιλιέτα Φραντζέζικα, ἐγὼ ἸΕγγλεζίζω
(ὀμοίως)

ἸΟκνηριάδ. Και ἐγὼ Σπανιολίζω (ὀμοίως).

Φεύγουν

ΣΚΗΝΗ ΕΙΚΟΣΤΗ

Μῆτρος ἸΟρσε τώρα οἱ μαγκούφηδες· ἦρθαν και με γιόμισαν
τὸν κόσμο λάσπη και χούματα· γιατί; για ν' ἀφήσουν
ἕνα κουρελόχαρτο ἀπάνω στὸ τραπέζι· και τί εἶναι
λέγει αὐτό; βέζετα λέγει· οὐ κακοχρονόναχουν αὐτοὶ
και τὸ ζακόνι τους²¹· οἱ παλιόγυφτοι! για νὰ μὴν κε-
ράσουν ἕνα ποτήρι ρακί, χαιρετοῦν με τὰ χαρτιά
ἀλλαφράγκα και αὐτοὶ τὰ ψαλιδοκέρια.²² Ντέ μωρὲ
ξύλο πού τὸ θέλουν!! νὰ διεῖς, ὀμως τοῦ διατάνου τὸ

καὶ τὸν γύρευαν ἐδῶ· ποῖός ξέρει ποῦ στὴν ὀργή γυρ-
νά!!! μὰ τί μὲ μέλ' ἐμένα· κακὰ καὶ μαῦρα νὰ γινεῖ·
ἐκεῖνος ποῦ τὸν πλερώνει, δὲν τὸν ρωτᾷ ἂν κάμει
δουλειά, κι ἐγὼ θὰ ζαλίζουμαι, ἂν τρέχει πέρ' ἀπόδε;
τὲς εἴκοσι νὰ χτυπῶ τὸν μήνα· ν' ἀρπάξω καὶ καμιά
πούργα³⁰ κι ἄρα σώσει καὶ μὴ σώσει.

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Μήτηρος καὶ Σωτήρης

- Μήτηρος* Καλῶς τὸν μπάρμπα μου· κόπιασε.
Σωτήρης Ἔ· τί κάμεις; πῶς περνᾷς; καλὰ;
Μήτηρος Γιὰ τὴν ὥρα καλὰ εἶμαι· μὲν ξέρεις γιατί σὲ μήνυσα
νὰ ῥθεις; θὰ σὲ ρωτήσω ἓνα πράγμα καὶ θέλω τὴν
βουλή σου.
Σωτήρης Τί πράγμα; γιὰ λέγε με.
Μήτηρος Ἐγὼ θὰ παρακαλέσω τὸν ἀφεντικό μου νὰ μὲ βάλει
σὲ ὑπούργημα· λοιπὸν σὰν τί στοχάζεσαι μπάρμπα
πῶς εἶν' καλὰ νὰ τοῦ γυρέψω.
Σωτήρης Μὰ γιὰ νὰ διοῦμε πρῶτα καὶ τί δουλειὰ μπορεῖς νὰ
κάμεις; ἔπειτα ὅ,τι θέλεις ἐσύ, ἐκεῖνο θὰ σὲ κάμει, κι
αὐτός;
Μήτηρος Ὅ,τι θέλω, ὅ,τι θέλω μὲ κάμει.
Σωτήρης Καλὸ καὶ ἄγιο· γραμματάκια ξέρεις ἓνα δυό.
Μήτηρος Καλὲ ξέρω καὶ πέντ' ἔξι.
Σωτήρης Νὰ σὲ κάμει κλήτορα;... ἔτζι κ' ἔτζι.
Μήτηρος Ὅχι ὄχι δὲν τὸ θέλω γιατί εἶναι μαγκούφικη τέχνη·
σύρ' ἐδῶ καὶ σύρ' ἐκεῖ χωρὶς διάφορο· νὰ κι ὁ Θωμᾶς
παραιτιέται γιὰ νὰ γίνεи Εἰρηνοδίκης.
Σωτήρης Μπάς καὶ σὲ μύρισε Εἰρηνοδικάτο;
Μήτηρος Γιατί ὄχι· σὰ βγαίνει παράς;
Σωτήρης Μπρὲ γιὰ παράς βγαίνει, καὶ βγαίνει μὲ τὴν οὐρὰ μὲν
χρειάζονται καὶ πολλὰ γράμματα.

Μήτηρος Καὶ δὲν παίρνω ἓνα γραμματικό; μὲν γιὰ λέγε με πῶς
θὰ κάμω;

Σωτήρης Καλὰ λές· νὰ ἐγὼ ὅταν ἔγινα Εἰρηνοδίκης, ἔβαλα τὸ
Γραμματικό μου κ' ἔκαμε προκήρυξη, τὴν ἐκόλλησα
στοὺς καφενέδες καὶ στοὺς δρόμους, κ' ἔδωκα χαπέρι
πῶς ἔγινα· τότε ἐρχόντανε χίλιοι νὰ κριθοῦνε· ἂν
ἦτανε χωριάτες τοὺς ἀγριοκοίταζα μιά, ὕστερα τοὺς
μιλοῦσα μὲ τ' ἄγριο, καὶ τοὺς ἔλεγα· τί; νὰ κριθεῖτε
ἦρθετε ἔ; μὲ χέρια ἄδεια; ἔ; σὰ νὰ πᾶτε στοῦ κυροῦ
σας τὸ σπῆτι· αἶτε πηγαίνετε ἀπ' ἐδῶ γιατί τώρα δὲν
ἀδειάζω· αὐτοὶ ἔφευγαν, καὶ ἐγὼ εἶχα παραγγελιά τὸν
δοῦλο μου, καὶ πῆγαινε κατόπι τους, τοὺς ἔφθανε ἐκεῖ
ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα· καὶ τοὺς ἔλεγε· αὔριον ποῦ
θὰ ῥθειτε, ἂν θέλετε νὰ τελειώσει ὁ τὰβᾶς³¹ σας ὀγλή-
γορα, νὰ φέρετε τίποτα πεσχέςσι³², ἀλλιῶς, ἔτζι θὰ
πηγαينوέρχεσθε· τότες αὐτοί, παιδί μου, ἔρχονταν τὴν
ἄλλη μέρα, καὶ μὲ κουβαλοῦσαν, ἄλλος κότες, ἄλλος
χῆνες, ἄλλος ἀρνί, ἄλλος αὐγά, ἄλλος σταφύλια, ἄλλος
μπόλιες³³, καὶ καθέννας κατὰ τὸν ταβᾶ του, καὶ κατὰ
τὴν δύναμή του· ἔδιναν καμπόσοι καὶ παράδες· ὁ δοῦ-
λος μου λοιπὸν τὰ παίρνε καὶ τὰ φύλαγε· κ' ἔρχονταν
μέσα καὶ μέλεγε ποῖός μ' ἔφερε πεσχέςσι, καὶ τί πρά-
γμα, τότε τοὺς φώναζα κ' ἔκοφτα τὸν ταβᾶ τους·
ἀνίσως πάλιν καὶ δὲν ἦτον χωριάτες, τότες τοὺς ἔλε-
γα πῶς δὲν ἀδειάζω ὅσες φορές καὶ ἂν ἔρχονταν· καὶ
τότε μὲ τὸ σήμερα πότε μὲ τὸ αὔριον, πότε μὲ τὴν
ἄλλην ἐβδομάδα τοὺς ἐπαιζα, ὡς ποῦ βαργεστάγανε,
καὶ μοῦ φέρνανε πεσχέςσι, καὶ ἔτζι τοὺς ἔκοφτα τὸν
ταβᾶ τους· ἐπαιρνα καὶ τὸ ρεσμί μου³⁴, καὶ πῆγαιναν
στὴν δουλειά τους· ἔχει ὅμως παιδί μου κι ἄλλα πολ-
λά, ποῦ σὲ κάμει καὶ τρῶς μὲ ἀσημένιο πιάτο.

Μήτηρος (χαρούμενος). Καλὴ βούκα εἶναι αὐτή!!! μὲν γιὰ νὰ
διοῦμε καὶ τ' ἄλλα;

Σωτήρης Μπρὲ ὅλα καλὰ καὶ ἄξια εἶναι· καὶ ὅλα βγάζουν ζου-
μί· καὶ δικαστὴς καλὸ εἶναι.

Μήτηρος Ἀμ' αὐτὸ θέλει πολλὰ γράμματα μπάρμπα.

Σωτήρης Καθόλου μάλιστα· τ' ὄνομά σου μὲν νὰ ξέρεις νὰ βᾶ-

ζεις, και τίποτα άλλο· ἐγὼ ξέρω ἓνα ὅπου τὰ γράμματα τὰ βγάζει μὲ τὸ σφουγγάρι· εἶναι ὅμως τεχνήτης τὸν βλέπεις ὅταν περπατεῖ, ἔχει ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν ἀμασκάλη του ἓνα βιβλίον πού τὸ λένε Ἀρμενόπουλο, και σὰν κάτζει στὸ δικαστήριο τὸ βάζει μπροστά του, και ὅταν οἱ ἄλλοι λένε τὸν ταβά τους, αὐτὸς ἀρχίζει και γυρνᾷ και γυρνᾷ τὰ φύλλα του πὼς τάχα κάτι γυρεύει, ὕστερα σὰν ἀρχίζουν οἱ Συνήγοροι νὰ τζακώνουνται ἀπ' τὰ μαλλιά, αὐτὸς σκύφτει τὸ κεφάλι του βάζει τὸ χέρι του μπροστά στὰ μάτια του, πὼς τάχα ἀκούει, κι αὐτὸς παιδί μου κοιμᾶται, ζεύκι³⁵· ὕστερα σηκώνονται, τὸν ζυπνοῦν κι αὐτόν, και πᾶνε παράμερα ν' ἀποφασίσουν κι ἀφοῦ μιλήσουν οἱ ἄλλοι και πεῖ καθένας τὴν γνώμη του, λέγει κι αὐτός· κ' ἐγὼ ἔτσι τὸ λέγω· βάζει τότε τὴν ὑπογραφή του, και τελειώνει· ἔρχεται ὁ μῆνας παίρνει τὸ λουφέ³⁶ του.

Μῆτρος (χαρούμενος). Νὰ σὲ πῶ μπάρμπα καλὸ εἶν' κι αὐτό.

Σωτήρης Καλὸ βέβαια· εἶναι κι ὁ Ἐπιστάτης τῆς ἀλυκῆς· ἐκεῖ κλέφτεις ὅσα θέλεις· πωλεῖς νὰ ποῦμε χίλια κιὰ τὴν ἡμέρα ἀλάτι και περνᾷς στὸ τεφτέρι τὰ πεντακόσια.

Μῆτρος Καλὸ και τοῦτο!!!

Σωτήρης Εἶναι κι ὁ Τελώνης, ἔρχεται ἓνας και σὲ λέγει τόσο πράγμα, θὰ μπαρκάρω, ἐσὺ τὸ ζυάζεις, παίρνεις τὸ κουμέρι³⁷ του, και ὕστερα κρατεῖς τὸ μισό, και τ' ἄλλο μισὸ περνᾷς στὸ τεφτέρι· μὰ δὲν θέλεις μὸν αὐτό; ἔχεις ἓναν κολτίζη³⁸ πιστεμένο, αὐτὸν τὸν δίνεις και κάτι παραπάνου ἀπ' τοὺς ἄλλους, τὸν βάζεις και παρακινεῖ τὸν πραγματευτὴ νὰ κάτζει³⁹ τὸ πράγμα του, στέλνεις ὕστερα κατόπι του ἄλλον, πιάνει τὸν πραγματευτὴ μὲ τὸν κάτζειμᾶ⁴⁰ και τοῦ παίρνεις ἀντίς γιὰ ἓνα, ὀκτώ· ἀπ' αὐτὰ λοιπὸν ὅσα θέλεις τρῶς, κι ὅσα θέλεις γράφεις· εἶναι κι ὁ Ξετιμητής, θὰ σὲ φωνάξουν νὰ ξετιμήσεις τίποτα πραγματικά· ἐσὺ κοιτάζεις τὸν πραγματευτὴ στὰ μάτια, κ' ἐκεῖνος θὰ σὲ κάμει τὸ μάτι, τότε ἐκεῖ νὰ ποῦμε πού κάμει τὸ πράγμα 100 δραχμὲς ἐσὺ τὸ ξετιμᾷς 50· και παίρνεις τὸ μπαξίσι σου ἀπὸ τὸν πραγματευτὴ. Κι ὁ Εἰσπράκτωρ δὲν σὲ χωρατεύει· ὅταν εἶναι πανηγύρι πάγει ἀπλώνει μιὰ

βελέντζα μέσ' τὴ μέση και κάθετα, ἔχει μπροστά του καμιὰ χιλιάδα χαρτιά μικρά, μὲ μιὰ βούλα σὰ χαρατζοχάρτια⁴¹, και ἓνα σακί γιὰ τὰ γρόσια· πᾶνε λοιπὸν οἱ πραγματευταί, τοὺς δίνει ἀπ' ἓνα χαρατζοχάρτι στὸ χέρι, και τοὺς παίρνει ὅ,τι κολλήσει, και δύο λεπτά, και δύο τάλλαρα.

Μῆτρος Μὰ τὴν μπίστι μου ὅλα βλέπω και βγάζουν παρὰ.

Σωτήρης Ὅλα βέβαια· εἶναι κι ὁ Ὑγειονόμος καλὸ· ἔρχονται νὰ ποῦμε εἴκοσι ἄνθρωποι στὴν καραντίνα, και θὰ κάτζουν εἴκοσι μέρες· ἐσὺ τοὺς βγάζεις στίς πέντε, και πληρώνεσαι γιὰ τίς εἴκοσι· χωρὶς νὰ τοὺς βάνεις και Βαρδιάνον· μὰ δὲ θέλεις αὐτό; εἶναι ὁ Ταμείας ὅπου δὲν πάγει παρακάτω· παίρνεις διάφορο⁴² χωρὶς νάχεις σερμαγιά⁴³.

Μῆτρος (μὲ θαυμασμόν). Πῶς!!!

Σωτήρης Χρουστᾶ νὰ ποῦμε ἓνας χίλιες, δύο χιλιάδες δραχμὲς στὸ ἔθνος, τὸν φωνάζ' ὁ Ταμείας και τοῦ λέγει ἔχω διαταγή, ἢ τὰ γρόσια πού χρουστᾷς, ἢ θὰ πουλήσω τὸ σπίτι σου, τὸ χωράφι σου· ἐκεῖνος τὸν παρακαλεῖ νὰ τοῦ δώσει βατέ⁴⁴, τρεῖς ἢ πέντε μῆνας· και νὰ τὸν πληρώνει, δέκα τὰ ἑκατὸ τὸν μῆνα κ' ἔτσι τ' ἄλλουνοῦ και τ' ἄλλουνοῦ και τραβᾷ παιδί μου διάφορα, χωρὶς νὰ 'χει γρόσια δικὰ του.

Μῆτρος Καλὸ μὰ τὸ θεό!!!

Σωτήρης Ὅλα αὐτὰ παιδί μου εἶναι καλά· ἀμ' ὁ Ἐμπορας, τὰ φασκελώνει ὅλα· αὐτὸ δὰ νὰ σὲ πῶ κ' ἐγὼ, μ' ὅλα μου τὰ γεράματα, τὸ δέχουμουν ἄλλη μιὰ φορὰ.

Μῆτρος (χαρούμενος). Τί ἔχει; γιὰ λέγε με.

Σωτήρης Αὐτὸ παιδί μου νὰ σὲ πῶ ταγίζε και πολλά, μὰ τρώγει και περισσότερα· κι ἂν τὸ καταφέρεις νὰ γένεις Ἐμπορας· βάλ' ἀπὸ τώρα στραβὰ τὸ φέσι. Ντὲ μωρὲ βιὸ πού τρῶνε!!!

Μῆτρος (ὡς ἀνωτέρω). Πῶς γιὰ πέ με; γιατί κ' ἐγὼ αὐτὸ 'χω στὸ μάτι.

Σωτήρης Μπρὲ παιδί μου τί νὰ σοῦ πῶ, ἐσὺ τὸ ξέρεις πολὺ καλά, πριχοῦ νὰ γένω Ἐμπορας, πὼς χρουστοῦσα νὰ σὲ πῶ

τεμπάρο
πρενὲ γοφράκι

χίλιες δραχμές λίγες είναι· πού όταν περπατούσα έβαζα τόνα χέρι με συμπάθειο από μπρός, και τ' άλλο με συγχώρεσ' από πίσω· και στα δύο χρόνια άπάνω πό γ'ινα "Εμφορας έβγαλα τó χρέος μου, έκαμα τά χίλια γιδοπροβατάκια· τά τριάντα φοράδια όπου έχω, τά δύο μουλάρια, τó μαγαζί, τó σπίτι, τó φούρνο· και έχω και κάμποσα παραδάκια στο διάφορο για τά γεράματά μου· ó Σταυρούλης πάλιν πού ψωμί δέν είχε να φάγει όταν τόν διόρισαν "Εμφορα· στο χρόν' άπάνω έκαμε καίκια, μαγαζιά, δύο ταμπάκια⁴⁵, τρία κασαπιιά, δώδεκα καμήλες, επάντρεψε και τις τρεις αδελφές του· και τώρα τόβαλε στραβά, και χαμπαράκι δέν έχει.

Μήτρος "Εμφορας; "Εμφορας θα γένω μόν πές με πώς θα κάμω.

Σωτήρης "Ακουσε να διεϊς· πώς έκαμα εγώ· όταν ήταν ó καιρός όπου θε να πουλούσα τά δέκατα⁴⁶· έβαζα τó γραμματικό μου, και έκαμε μιá προκήρυξη κ' έλεγα, τó τάδε και τó τάδε χωριό θα πουληθοϋν την τάδε μέρα και την τάδε ώρα· έρχουνταν λοιπόν και μ' εύρισκαν στο σπίτι μου οί άγορασταί, και μ' έλεγε να πουμε ένας, ότι τó τάδε και τó τάδε χωριό να μου τ' αφήσεις στην τάδε τιμή· εγώ άνίσωσ και καταλάβαινα πώς τά χωριά έσήκωναν, τόν έλεγα, πενήντα τάλλαρα είναι λίγα, γιατί θα δώσω κ' εγώ εκεί πού πρέπει· μόν κάμτα εκατό· αν έσυμφωνούσαμε, έκαμα την δημοπρασία μιá μέρα αρχύτερα, απ' εκείνο όπου είπα στην προκήρυξή μου, ή την ίδια την ήμέρα, τó πρωί όμως όπου να μην ήταν πολύ καλαπαλίκι· και τ' άφηνα τά χωριά, στην τιμή όπουθελα· πάντα όμως στές προκήρυξές μου έγραφα την ώρα τής δημοπρασίας ύστερα απ' τó μεσημέρι.

Μήτρος Γιατί;

Σωτήρης Για ναχω καιρόν, όπου αν έρχουνταν κανεις και συμφωνούσαμε, να κάμω την δημοπρασίαν τó πρωί, όπου να μην είναι φερμένοι όλοι οί άγορασταί· αν έβλεπα πάλιν ότι κανεις δέν έρχουνταν να μ' εύρει τότε, στην διατεταμένη ώρα αρχίζα και πουλούσα, και πάντα κοι-

ταζα στα μάτια τούς άγοραστás, και όποιος ήθελε κανένα χωριό φτηνό, μ' έκαμε τó μάτι· κ' εγώ, εύθης όπου έλεγε, και πέντε δραχμές, έχτυπούσα τó σφυρί· έτέλειωνα την πούλησι· και εύθης όπου πηγαίναμε στο σπίτι, τούλεγα, ε, τά ψαλτικά· και αν έφεγγαν 50 ή 100 τάλλαρα τούδινα τó πουλητήριον· είδε τά ξανάβγαζα στην πούλησι κι ό,τι έπιαναν· πολλές φορές έγένουμουν και σύντροφος με τούς άγοραστás, κ' έβγαينه τó ψαλτικό· καμιά φορά δέν τά πουλούσαμεν, μόν τά μάζωνα για λογαριασμόν τού ταμείου, είχα λοιπόν δύο κιλά, τó ένα είκοσι έξ' οκάδες, και τó άλλο είκοσι δύο με τó μεγάλο έμάζωνα τά δέκατα, και με τó μικρόν, τά πουλούσα, βάλε δά τώρα με νοϋ σου πόσα κέρδιζα.

Μήτρος Μά την πίστι μου μπάρμπα αυτά είναι κι αν είναι βούκα πού φουσκώνει και τά δύο μάγουλα.

Σωτήρης "Έχει κι άλλα παιδι μου· τόν Αύγουστο έπρεπε να μοιράσω τά χειμάδια εις τούς βοσκούς, εγώ άφηνα και περνούσε κι ó "Οκτώμβριος· οί βοσκοί έσφιγγουνταν κ' έρχουνταν και με παρακαλοϋσαν να τούς κάμω την διανομή· γιατί τούς πλάκωσ' ó χειμώνας, και μου κουβαλοϋσαν άλλος βούττηρα, άλλος άρνιά, άλλος τυριά, εγώ τά παιρνα αυτά, κι όλο μάκραινα τόν καιρό, και τούς έλεγα, πώς δέν άδειάζω· γιατί έχω άλλες δουλειές, και ότι θα γράψω να μούρθει πρώτα ή διαταγή, και ότι ελπίζω ως τόν Γενάρη να τούς μοιράσω τά χειμάδια· αυτοί άκουαν τόν Γενάρη και τούς έπιανε τρομάρα γιατί ως τότε τούς ψωφοϋσαν, τά πρόβατα· αρχίζαν λοιπόν παιδι μου, και μου τάζαν τάλλαρο με την ούρά· και τούς επαιρνα, όσα πού βαστοϋσε ή καρδιά μου· αν ήτον και κανένα λιβάδι καλό, τόταζα εις όλους, κ' επαιρνα απ' όλους πεσχέςσι, κ' ύστερα τόδινα εις όποιον μ' έφερνε περισσότερα πεσχέςσια, τó ίδιο έκαμα και την άνοιξι, άφηνα και έρχουνταν ó Θεριστής πολλές φορές κι ó Αλωνάρης· όσο πού σφιγγονταν οί βοσκοί, και τούς άρμεγα καλά καλά, κ' ύστερα τούς έμοίραζα τά λιβάδια· έσυμφωνούσα πολλές φορές και με τούς βοσκούς, να με δώσουν τó μαλλι από ένα γρόσι την οκά και να τούς δώσω λιβάδια έθνικά· γιατί

Δημοσθέν. Ἐγὼ νὰ σὲ τὸ πῶ· κανεῖς· καὶ πρώτη ἀπόδειξις ἀπ' ἐμὲ ὅπου καλὰ καλὰ νὰ λογαριάσω δὲν ἐργάζομαι οὔτε μιὰ ὥρα τὴν ἡμέρα.

Παρνασιάδ. Ἐτζι τὸ λέει ἀστειευόμενος· μπρὲ ἔρχεται μέρα ποὺ δὲν σηκώνω κεφάλι ἀπ' τὸ ταβλίνο.

Γιαννούλας Θὰ κοιμᾶσαι.

Παρνασιάδ. Ὅχι ὄχι νὰ σὲ χαρῶ· μὸν ἐργάζομαι σὰ σκυλί.

Θεοδωρίδ. Κ' ἐγὼ πολλάκις ξεχνῶ τὸ φαγί.

Γιαννούλας Χορτάτος θὰ εἶσαι.

Ὀλυμπιάδ. Ἐγὼ δὰ εἶμαι κι ἂν εἶμαι ὅπου ἔχω ὄλου τοῦ γραφείου τὴν δουλειὰ ἐπάνω μου.

Βαρνάβας Ἐπέρασες λοιπὸν τὸν Ἄτλαντα.

Κρομμυδ. Ἄμ ἐγὼ ὅπου ποτὲ δὲν πέφτει τὸ κοντύλι ἀπὸ τὸ χέρι μου.

Βαρνάβας Τὰ δόντια σου θὰ σκαλίζεις.

Κρομμυδ. Ἄλτρο⁵² καὶ δόντια.

Μενεκράτ. Μπρὲ τί τὰ θέλετε αὐτά· νὰ αὐτοὶ οἱ διαβόλου ἀξιωματικοὶ τὴν ἔχουν καλὰ· δουλειὰ τίποτα, μισθὸς χοντρός, βαθμὸς καλός. Τὴν νύκτα μπάλους, τὴν ἡμέρα μὲ τὰ σπαθιά τράγκα τρούγκου σεριάνι· ὅσο νάρθουν οἱ τριάντα τοῦ μηνός, νὰ σουφρώσουν τὸ μηνιάτικο.

Τηλέμαχος Κι ἀμὲ οἱ Βαθμοὶ μας καὶ ὁ μισθὸς μας σᾶς ἔκαψε, σὰ νὰ ἐσεῖς πᾶτε παρακάτω καὶ στὸ βαθμὸ, καὶ στὸ μισθό· ὁ δικὸς σας μάλιστα ὁ μήνας ἔχει 27.

Μενεκράτ. Ἐσεῖς δὰ οἱ ἐπιτελεῖς πλακώνετε τα καὶ μὴν πολυμιλεῖτε γιατί ἂν πεῖτε πὼς κάμετε καὶ καμιά δουλειὰ, θὰ πέσει τὸ φεγγάρι νὰ μᾶς κάψει· δραχμὲς μόνον πολλὲς πολλὲς, καὶ δουλειὰ; ἄς πεῖ κι ἄλλος, ὅση κάμ' ὁ πετεινός μου· κι οἱ πεζοὶ τὸ ἴδιο· κ' οἱ καβαλάρηδες ἀκόμη χειρότερα· οἱ μηχανικοὶ πάλι, ὁ θεὸς νὰ τοὺς βοηθήσει νὰ μὴ σκάσουν καμιάν ὥρα ἀπ' τὴν πολλὴ δουλειὰ· ὅσο δὰ γιὰ τοὺς πυροβοληστὰς, αὐτοὶ οἱ καημένοι κάτι κάμνουν, διότι ὅσο νὰ κτυπήσουν ἓνα ταμπούρι θὰ ρίξουν τουλάχιστον 250 κανονιὲς καὶ πάλι νὰ μὴν τὸ βροῦνε, αὐτὸ νὰ ποῦμε τὴν μαῦρ' ἀλήθεια ἔχει κομμάτι κόπο.

Τηλέμαχος Καὶ δὲν κοπιᾶζεις τὸ λόγου σου νὰ τόβρεις στὴν πρώτη.

Μενεκράτ. Ἐχεις δίκιο ἔχεις· τῶ ὄντι εἶστε ἀξιολύπητοι· ὁ θεὸς νὰ σᾶς φυλάγει ὄλους σας τοὺς πολεμικοὺς, πόχετε μάλιστα κ' ἐκείνην τὴν ἄλλην χάρι, ποὺ δὲν εἶναι παῖξε γέλασε· ἔκλασες; σφίτο⁵³· ἐπτερνίσθηκες; σφίτο· ἐπέρασες καὶ μ' ἄγγιζες; σφίτο· μὲ εἶδες κ' ἐγέλασες; σφίτο· τῶ ὄντι αὐτὴ ἡ χάρις ἀποθανατίζει τὸν ἥρωισμόν σας. Μόνον τὸ δυστύχημα εἶναι ποὺ δὲν σκοτώνεται καὶ κανένας σας γιὰ νὰ γράψουμε ἐπὶ τοῦ τάφου σας.

Ἐνθάδε κεῖται ἄφωνος

ὁ μονομάχος Ἄρης

ποὺ μὲ τίς μύιγες πάλευε

πεζὸς καὶ καβαλάρης

Τηλέμαχος Ἄμ τί; θὰ σ' ἀφήσω νὰ μὲ καβαλικεύσεις ἐσὺ ὁ καλαμαράς, ἢ ἄλλος κανεῖς;

Μενεκράτ. Αὐτὸ δὰ λέγω κ' ἐγὼ· μὸν καθὼς προεῖπα, τὸ κακὸν εἶναι ὅπου δὲν μᾶς ἐδώσατε ἀκόμη αἰτία νὰ κάμουμε τὴν ἐπιγραφὴν ὅπου εἶπα· καὶ τὸ νόστιμον εἶναι ὅπου τόμαθαν καὶ ἡ ἀφεντιά τους (δείχνων τὸν Γιαννούλα) κι ἄρχισαν ἀλλαφράνκα κι αὐτοί.

Γιαννούλας Ἄμ' τί θάρρεψες; ἐσὺ ὡς τὰ χθές, κλέφτης κι ἀντάρτης· τρία τέσσερα καὶ πέντε γαλόνια στὸ σβέρο, καὶ ἓνα ζευγάρι σταυροὺς στὸ στήθος· ἐγὼ δεκαπέντε χρόνια στὸν πόλεμο μ' ἔγραφε ἡ ψείρα κ' ἡ πείνα, δύο, καὶ τὸ πολὺ πολὺ τρία γαλόνια· ἔ; μπρὲ ὄχι σφίτο, μὸν μὲ τὰ δακτύλια μου σοῦ βγαίνω τὰ μάτια.

Μενεκράτ. Μὴ θυμώνεις ἀδελφέ· μὰ ἐγὼ γαλόνια δὲν φορῶ.

Μαυροφρ. Γιὰ μᾶς ὅμως δὲν ἔχεις νὰ πεῖς τίποτα.

Μενεκράτ. Τί ταιριάζει! ἡ παναγιά τοῦ μαχαιρᾶ νὰ μπεῖ στὴν καρδίαν σας καὶ νὰ σᾶς φυλάγει. Ἐνα μικρὸ μικρὸ ἐλάττωμα ἔχετε ἐσεῖς, ὅπου μὲ κάμετε ὅταν περιπατῶ νὰ κοιτάζω καὶ πίσω μου, νὰ μὴν εἶναι, λέγω, κανένας χωροφύλακας καὶ μὲ πεῖ μὲ ὄλη του τὴν φιάκα⁵⁴, Κύριε, κόπιασε στὸ φρέσκο· ὁ θεὸς νὰ σᾶς πολυχρονᾷ καὶ σᾶς.

ποιά είδησι· κάτι τι ἐσκάρωσα· καὶ ἂν ἐπιτύχει, βάλλτε ἀπὸ τώρα στραβὰ τὰ καπέλα σας.

Κρονίδης Τί; αὔξησης τοῦ μισθοῦ;

᾽Ολυμπιάδ. Σὰν τέτοιο πράγμα.

Τηλέμαχος ᾽Επιμίθειον;

᾽Ολυμπιάδ. ᾽Εκεῖ κοντά.

᾽Οκηριάδ. Προσεπιχορήγησις;

᾽Ολυμπιάδ. ᾽Ο,τι εἶναι εἶναι· μὸν ἔχετε ὑπομονή καὶ σ' ἓνα δύο ἡμέρες τὸ βλέπετε.

Δημοσθέν. (χαμογελῶν). ᾽Εκεῖνο πού με εἶπες, ἔ;

᾽Ολυμπιάδ. (δαγκάνων τὰ χεῖλη του). Σιωπή· ἄφσε νὰ τοὺς τὸ πετάξω ἔξαφνα.

Δημοσθέν. Τῶ ὄντι θὰ νάχει χάξι⁸⁸ ἔτσι ἔξαφνα ἔξαφνα.

᾽Ολυμπιάδ. (πρὸς τὸν Κρονίδη). Αὐτὴν τὴν ζαρίφικη⁸⁹ Γραβάτα ἀπὸ ποῦ τὴν πῆρες μονσέρ.

Κρονίδης ᾽Απὸ τὸν ἔμπορο τὸ Γάλλο.

᾽Ολυμπιάδ. ᾽Εγὼ ἀδελφὲ ἔκαμα τὸν κόσμον ἄνω κάτω καὶ δὲν ἠμπόρεσα νὰ εὔρω.

Κρονίδης (χαμογελῶν). Τί τὴ θέλεις τὴν Γραβάτα!!! ἐσὺ ἐπέτυχες ἄλλη Γραβάτα μυριάκις καλύτερη.

᾽Ολυμπιάδ. Ποίαν;

Κρονίδης ᾽Εκείνη πού ξεύρεις, εκείνη.

Μενεκράτ. Μπρὲ διάβωλε, κάτι ἄκουσα κ' ἐγὼ.

᾽Ολυμπιάδ. (χαμογελῶν). ᾽Α, ἄ, τώρα κατάλαβα τί με λέτε· ἔ, φθάνει πιά τὸ μπεκιαριὸ διαβόλοι· (κτυπᾷ τὸ κουδούνι).

Κρονίδης (κτυπᾷ τὰ χεῖρια του καὶ φωνάζων). Πῶς τὸ ἐμάντευσα.

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

Μῆτρος καὶ οἱ ρηθέντες

᾽Ολυμπιάδ. Μῆτρο παγωτὰ γλήγορα.

Μῆτρος Πόσα;

᾽Ολυμπιάδ. Μέτρα κεφαλὲς καὶ κόφσε σκούφιες· πάρε καὶ ἓνα δύο ὀκάδες μπισκότα· καμπόσα κουφέτα, μισὴ τουζίνα μποτίλιες ροσόλι⁹⁰, καὶ 4 μποτίλιες ρούμ· ἄ, τοῦτ σουίτ⁹¹.

Μῆτρος ᾽Ε ἀφεντικό; τίποτα γάμο ἔχουμε;

᾽Ολυμπιάδ. ᾽Αιτε καὶ μὴ μωρολογᾷς.

Μῆτρος ᾽Αν εἶναι γάμος, θέλω νὰ με κάμεις ᾽Εμφορα· ἄ· παστρικά τὰ πιάτα.

᾽Ολυμπιάδ. Πήγαινε ἀνόητε· καὶ μὴ μᾶς σακάρεις⁹².

Εἰσοχὼ

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

οἱ ρηθέντες

᾽Ολυμπιάδ. (τρῖβει βιαστικὰ τὰ χεῖρια του). ᾽Ε μπιέν⁹³, λέτε δὰ καὶ τίποτα.

Κρονίδης Καὶ τί ἄλλο θέλουμε ἀπ' αὐτὸ νὰ ποῦμε; ἐσὺ διάβωλε τὴν ἐπέτυχες.

᾽Ολυμπιάδ. (χαμογελῶν). Ζηλεύετε; Ζηλεύετε;

Κρονίδης ᾽Ακοῦς ἐκεῖ νὰ μὴ ζουλεύσουμε; τέτοια τύχη εἶναι σπανιοτάτη.

᾽Ολυμπιάδ. Νὰ σᾶς πῶ φίλοι, δὲν εἶχα σκοπὸν νὰ νυμφευθῶ, ἀφοῦ ὅμως εἶδα τὴν κλίσιν τῆς νέας ὁποῦ ἔχει ἐπάνω μου, τ' ἀπεφάσισα. Διότι εἶναι καὶ ἡ τιμιότερα οἰκογένεια.

Μενεκράτ. Καὶ πῶς; τὴν ψιλούρα ὀλίγο τόχεις;

᾽Ολυμπιάδ. Νὰ σὲ πῶ, γι' αὐτὸ ὀλίγον με μέλει· ἡ θέσις μου ἀρκετὰ με δίνει· ἐγὼ ἀγάπησα τὴν νέαν καὶ ὄχι τὰ πλούτη της, τὰς ἀρετὰς της καὶ ὄχι τὰς δραχμὰς της.

Παρνασιάδ. Τὴν ἀλήθεια πὲς μας, σὰ φίλος· πόσος καιρὸς εἶναι ὁποῦ κάμετε τὸν ἔρωτα.

᾽Ολυμπιάδ. Σχεδὸν σχεδὸν δύο χρόνια· ἀπὸ τὸν καιρὸ ὅμως ὁποῦ ἀρχίσαμε τὴν ἀλληλογραφία εἶναι χρόνος.

Κρονίδης ᾽Αλήθεια; δεῖξε μας νὰ ζεῖς κανένα ραβασάκι, τώρα πλέον ἐτελείωσε ὅθεν καὶ δὲν σὲ πειράζει.

Κρονίδης Ἀπόψε χορὸ δὲν ἔχει· μὸν ν' ἀποφασίσουμε ποῦ θὰ πᾶμε.

Παρασιὰδ. Πᾶμε στοῦ γιαιτροῦ.

Κρονίδης Σκουργιές· νὰ πάγω νὰ κάτζω στο Βίστ τὴν μελαγχολία, νὰ στραγγίσω πάλιν καμιὰ τριανταριά· τάλλαρα γιὰ ὄρεξι.

Δημοσθέν. Πᾶμε λοιπὸν στοῦ Ἀποστολάκη.

Μενεκράτ. Κ' ἐκεῖ δὲν πάγω ἐγώ· γιαιτὶ ἐπροχθὲς κύριοί μου με τὸ φαράω¹¹¹ σας, ἐστράγγισα τὸ μνηιάτικο στο φάντε.

Τηλέμαχος Παρηγορήσου γιαιτὶ κ' ἐγὼ ἔχασα στον ἄσσο και τὸ μνηιάτικο και τὸ ἐπιμίσθιον.

Κρονίδης Ἐν θέλετε νὰ γλυκοσαλίσουμε κομμάτι· πᾶμε στοῦ Παυλάκη ποῦ εἶν' και θηλυκά και περνοῦμε τὴν βραδιά μας.

Ὅλοι συμφώνως —Μπρὸν μπρὸν στοῦ Παυλάκη στοῦ Παυλάκη.

Μανροφρ. Μπρὲ ἐμένα ἡ καρδιά μου ἤθελε ἀπόψε κομμάτι τάξι γιαιτὶ ἔφεραν και κρασί ρετζινάτο ἀθάνατο· μὰ σὰν τὸ ἤβρετε εὐλογον ὅλοι γιὰ τοῦ Παυλάκη, ἄς πᾶμε και ἐκεῖ. (φεύγουν).

ΣΚΗΝΗ ENNATH

Ὀλυμπιάδης και Μῆτρος

Ὀλυμπιάδ. Φέρε με Μῆτρο ν' ἀλλάξω.

Μῆτρος Και πόση ὦρα εἶν' ὄπ' ἀλλάξεις;

Ὀλυμπιάδ. Μπρὲ φέρε με ν' ἀλλάξω, και μὴν ἐξετάζεις χαμένε.

Μῆτρος Μπὰς και θὰ πᾶς στον μπάλο;

Ὀλυμπιάδ. Ὅχι, μὸν θὰ πάγω νὰ σὲ φέρω καημένε μιὰ κυρά.

Μῆτρος Σὰν κ' ἐκείνη ποῦ μ' ἐκουβάλησες ἐπροχθὲς βράδου;

Ὀλυμπιάδ. Τὴν κακή σου ἀνόητε· κυρά, μπρὲ, κυρά, θὰ πανδρευθῶ.

Μῆτρος Ἐ· τῶρα πιά, θὰ με κάμεις τζιράκι, θέλω και φορεσιὰ καινούρια· γιαιτὶ μ' αὐτὰ τὰ ροῦχα στο γάμο δὲν κάμει.

Ὀλυμπιάδ. Θὰ σὲ κάμω, μὸν τῶρα φέρε με ν' ἀλλάξω.

Μῆτρος Και πότε; ὅπου ἐσὺ πᾶς τῶρα νὰ πανδρευθεῖς;

Ὀλυμπιάδ. Ὅχι δὰ καημένε τῶρα· μὸν θ' ἀρραβωνιαστῶ.

Μῆτρος Και ποιά ροῦχα θὰ βάλεις;

Ὀλυμπιάδ. Τὰ καλά μου.

Μῆτρος (τοῦ τὰ δίδει). Ὅριστε.

Ὀλυμπιάδ. Τὸ σίδερο τῶν μαλλιῶν τόχεις στὴν φωτιά;

Μῆτρος Τόχω.

Ὀλυμπιάδ. (ἀλλάζει ἄντικρυ στον καθρέπτην). Ἐ Μῆτρο· καλά με πάγει αὐτὴ ἡ βελάδα;

Μῆτρος Ἄμ' ποῦ ξέρω γώ· σὰ δὲ σὲ στενεύει καλά σοῦ πάει.

Ὀλυμπιάδ. Ἄμ' ξέρ' ὁ βλάχος τὸ σφουγγάτο¹¹²; ἴσια ἴσια στο φράγκικο προτιμείται τὸ στενό.

Μῆτρος Μάλιστα στενό! νὰ μὴ μπορεῖς νὰ κάτζεις.

Ὀλυμπιάδ. Μὴ μωρολογᾶς φέρ' τὴν πομάδα και τὸ σίδερο.

Μῆτρος (τοῦ τὰ δίδει). Ὅριστε.

Ὀλυμπιάδ. (ἀλείφεται και στρίφει τὰ μαλλιά του στον καθρέπτην). Μπὸν· δῶς με και λεβάντα.

Μῆτρος (τοῦ δίδει). Ὅριστε.

Ὀλυμπιάδ. Ἐ Μῆτρο· πῶς σοῦ φαίνομαι, εἶμαι εὐμορφος;

Μῆτρος Ἄμ' ρῶτα ἐκείνη ποῦ θὰ σὲ πάρει.

Ὀλυμπιάδ. Ἐγὼ θέλω νὰ με πεῖς ἐσὺ· μὰ κοίταξε... ψεύματα δὲν θέλω.

Μῆτρος Σὰ θέλεις νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια· σὰ μάτια μου μοῦ φαίνεσαι ἄσχημος, ἀν ἤμουνα γυναίκα ποτὲ δὲν ἤθελα νὰ σ' ἀγαπήσω.

Ὀλυμπιάδ. (μὲ ὀργήν). Κρεμίσου γαῖδαρε φλύαρε.

Μῆτρος Ἀφεντικό· δὲν βγάζεις και σὺ μιὰ μόδα;

Ὀλυμπιάδ. Σὰν τί;

Μῆτρος Νὰ αὐτὸ τὸ κουδουνάκι (τοῦ τὸ δίδει) νὰ τὸ κρεμάσεις στο λαϊμό σου, νὰ γένει μόδα.

Ὀλυμπιάδ. (τὸ πετᾶ κατὰ γῆς). Γαῖδαρε· σοῦ σπάνω τὰ μοῦτρα (φεύγει).

αὐτὸν με ἀγαπᾷτε

φαμελία καταγίνεται εις τὰς οἰκιακὰς τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ἐπομένως δὲν εὐκαιρεῖ νὰ δέχεται ἐπισκέψεις. Ἐπειτα δὲν εἶναι, νομίζω, καὶ τίμιον, ν' ἀφήνει ἕνας ὑπάλληλος τὸ ἔργον του καὶ νὰ τρέχει στὰ σπίτια τοῦ κόσμου, καὶ ἂν ἀπὸ τὴν πολλὴν ἐργασίαν τὸ ἐξεχάσετε, ἐγὼ σᾶς τὸ ἐνθυμίζω ὅτι, μείζων πασῶν τῶν ἀρετῶν ἐστὶν ἡ διάκρισις.

᾽Ολυμπιάδ. Νὰ σᾶς πῶ δὲν ἐννοῶ πῶς μὲ ὀμιλεῖτε σήμερον· σᾶς βλέπω πολλὰ διαφορετικὸν ἀπὸ ἄλλοτε· τί τρέχει; δὲν μὲ λέτε; μῆπως σᾶς ἠκολούθησε κανένα λυπηρὸν;

Στεφανάκ. Μὲ συγχωρεῖτε νὰ σᾶς εἰπῶ, ὅτι οὔτε αὐτὴ σας ἡ ἐρώτησις δὲν εἶναι τῆς καλῆς ἀνατροφῆς· ὁ καθεὶς πρέπει νὰ κοιτάζει τὸ ἔργον του, χωρὶς νὰ ἔχει τὴν ἀδιακρισίαν νὰ ζητεῖ νὰ μάθει τί ἐσυνέβη εἰς τὰς οἰκογενείας.

Εὐφροσύνη Καλὲ Κύριέ μου· λογαριασμὸν θὰ σὲ δώσουμε τί τρέχει στὸ σπίτι μου;!!! ὦ χαρᾶς το!!!

᾽Ολυμπιάδ. Μὰ ἕνας ὁποῦ ἀπέκτησε τὸ δικαίωμα τοῦ συγγενοῦ σας, ἢ νὰ πῶ καλύτερα, τοῦ υἱοῦ σας, δὲν σᾶς ἀδικεῖ νομίζω, ἂν ζητεῖ νὰ μάθει τί σᾶς ἐσυνέβη.

Στεφανάκ. (γελῶν μὲ εἰρωνείαν). Καὶ ἔχετε πολὺν καιρὸν ὁποῦ τὸ ἀπεκτήσετε αὐτὸ τὸ δικαίωμα;

᾽Ολυμπιάδ. Ἀφ' ὅτου ὁ Κύριος Βελισάριος συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ μὲ κάμει παιδί του.

Εὐφροσύνη Καλὲ ὄνειρεύεσαι; ἢ μὲ τὰ σωστά σου μιλεῖς;

᾽Ολυμπιάδ. Καὶ πῶς; ἢ εὐγενεία σας, δὲν ἔχετε καμίαν εἶδησιν περὶ τούτου;

Εὐφροσύνη Συχώρα με κι' ὁ θὸς χωρέ'σε (κάμει τὸν σταυρὸν τῆς). Κοίταζε παιδί μου νὰ βρεῖς ἄλλοῦ τὴν τύχη σου κι' ἐγὼ κορίτζι γιὰ πανδρεία δὲν ἔχω· καὶ ἂν σὲ χωράτευε ὁ ἄνδρας μου, αὐτὸ δὲν θὰ πεῖ πῶς σὲ ἔδωσε καὶ τὴν κόρην του.

᾽Ολυμπιάδ. Μὰ καλὰ, τέτοια χωρατὰ γίνονται;

Εὐφροσύνη Γιατί ὄχι; ἐμεῖς ἐπροχθὲς βράδῳ ἤλθαν οἱ γειτόνοι μας καὶ παίξαμε, καὶ στὰ χωρατὰ ἐπανδρέψαμε τὸν Ἀρχιδιάκον· νὰ τὸ πιστεύσει λοιπὸν τώρα καὶ ἡ ἁγιοσύνη του, καὶ ναρθεῖ νὰ μᾶς γυρεύει γυναίκα; (γελᾷ) χὰ χὰ χὰ· ἄς γελάσω χωρὶς ὄρεξιν!!!

᾽Ολυμπιάδ. (μὲ σκυθρωπότητα). Πολλὰ καλὰ κερά μου, πλὴν δὲν ἤλπιζα πῶς τέτοιες ὀμιλίαι νὰ εἶναι ἀστεῖσμοι· ἐγὼ μάλιστα, ἔχων ὅλην τὴν βεβαιότητα, ἔφερα καὶ τὸ δακτυλίδι τῆς ἀρραβώνας καὶ ἰδοῦ· (τὸ δείχνει).

Στεφανάκ. Ὁραῖον εἶναι! νὰ τὸ χαίρεστε· πλὴν φυλάξετέ το διὰ τὸν κλεῖδωνα¹¹⁶· καὶ πάλιν μὲ συγχωρεῖτε νὰ σᾶς εἰπῶ ὅτι διόλου δὲν διακρίνετε τοὺς ἀστεῖσμούς.

᾽Ολυμπιάδ. Καὶ εἰς τὸν κατάλογον, μάλιστα, τῶν Διοικητῶν εἶχα καὶ τὸ ὄνομα τῆς εὐγενείας σας περασμένο καὶ ἔλεγα ρητῶς· τὸν ἀδελφὸν τοῦ Πεθεροῦ μου Α' τάξεως Διοικητὴν.

Στεφανάκ. (βάζει τὸ χέρι του στὸ στήθος του). Σπολλάτη μᾶς ὑποχρεώσετε καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν· πλὴν ἐκεῖ ὁποῦ δὲν σᾶς σπέρνουν, νὰ μὴ φυτρώνετε· καὶ πράγματα ὁποῦ δὲν σᾶς εἶπαν νὰ μὴν τὰ γράφετε· γιατί κανεὶς ὑπουργημα δὲν σᾶς ἐζήτησε.

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

Βελισάριος καὶ οἱ ρηθέντες.

Βελισάριος (πρὸς τὸν ᾽Ολυμπιάδην). Δοῦλος σας κύριε δοῦλος σας· τί κάμετε;

᾽Ολυμπιάδ. (σκυθρωπάζων). Καλὰ.

Βελισάριος Πολλὴ κάψη σήμερα· καμιά μέρα δὲν ἔνοιωσα τόση κάψη· τί νέα σήμερον;

᾽Ολυμπιάδ. (ὡς ἀνωτέρω). Τίποτα δὲν ξεύρω.

Βελισάριος Ἀγόρασα ἕνα λαυράκι τώρα τρισήμισι ὀκάδες, ποῦ εἶναι, στὴ μίστι μου, γιὰ Μητροπολίτη! (πρὸς τὴν Εὐφροσύνην) καὶ ποῦ εἶν' ἡ Κλεοπάτρα;

Εὐφροσύνη Ποῦ νᾶναι; δὲν τὸ ξεύρετε; κείτεται σὲ κακὸ χάλι τὸ κορίτζι.

Βελισάριος (πρὸς τὸν ᾽Ολυμπιάδην). Μὲ συγχωρεῖτε, πάγω νὰ διῶ τὸ παιδί μου· (πρὸς τὴν Εὐφροσύνην) βάλε γυναίκα νὰ ξύσουν τὸ ψάρι καλὰ καλὰ, καὶ τὸ θέλω πλακὶ μὲ πολὺ πολὺ μαϊτανό, καὶ μὲ σκορδάκια· ξέρεις

σματα, και τες κουμπανιάρω ἴσια με τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ τους· τότε ἡ Κλεοπάτρα μ' ἔδωσε με τρόπον αὐτὸ τὸ μαντίλι, μ' ἔριξε και ἕνα ζευγάρι ματιές ὀπού μ' ἔκαμε, σάκιρρενὸν νὸν τετιοῦ!¹³³ νὰ χάσω τὸν νοῦν μου. Ἀφοῦ κυρία Ταρσίτζα με ἐδιηγήθη ὅλ' αὐτά, και κάτι τί ἀκόμη, μ' ἔδειξε και τὸ μαντίλι της, συμπεράνετε δὰ τώρα, πῶς ἔγινα ὅταν τ' ἄκουσ' αὐτά! Πηγαίνω εὐθὺς στὸ σπίτι τους τὴν βρῖσκω ἀκόμη με τὴν τουαλέτα της και τὴν ρωτῶ, κάτι με τὴν τουαλέτα; θὰ βγοῦμε, με λέγουν κομμάτι ἔξω, και σᾶς περιμέναμεν και πῶς; δὲν ἐβγήκετε, τες λέγω, σήμερον καθόλου; ὄχι ψυχὴ μου με λέγουν, και ἦτον δυνατὸν νὰ βγοῦμε χωρὶς τὴν εὐγενεία σας; και τὸ μαντίλι σου, τὴν λέγω, πῶς εὐρέθη στοῦ Χαραλαμπίδη τὸ χέρι; πᾶ, με λέγει, ἐκεῖνος τὸ ἤβρε;!!! ἐπροχθὲς ὀπού ἐπιστρέψαμε ἀπὸ τὸν περίπατον μ' ἔπεσε χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω· και ποῖες ἦτον, τες λέγω, ἐκεῖνες ὀπού εἶχε ἀλαπρατζέτα ὁ Χαραλαμπίδης και τες ἐτρατάρισε και κόντιτα¹³⁴; Αὐτὴ σὰν τ' ἄκουσε κερά μου ἀποσβολώθηκε, κοκκίνισε, κιτρίνιασε, ἐμασοῦσε τὰ λόγια της, δὲν ἤξευρε τί νὰ πεῖ· τότε πλέον και ἐγὼ τῆς τὰ ψάλλα, καλά, καλά κ' αὐτηῆς και τῆς μάνας της, και τὸ κάτω, κάτω τες λέγω, εἴστε ἀχρεῖες, ἱμφάμες¹³⁵. Σηκώνονται λοιπὸν ἀπάνω κερά μου, με πιάνουν, με παρακαλοῦν, κλαίγουν, με φιλεῖ ἡ μάνα της τὰ χέρια μου, για ὄνομα θεοῦ νὰ τὸ κάμω, ἡμαρτον ἐσφάλαμε ἀπ' τὸν θεὸν και στὰ χέρια σου. Μπρὲ τες λέγω τοῦ κάκου εἶναι αὐτά· εἴσθε ἀχρεῖες, εἴσθε ἀτιμες· και δὲν θέλω πλέον νὰ σᾶς ξεύρω· κ' ἔτσι κερά μου παίρνω τὸ καπέλον μου, κ' ἔξ' ἀπ' τὴν πόρτα· ἰδοὺ πῶς ἔτρεξε τὸ πράγμα.

Ταρσίτζα Ἀλίμονον πράγματα!!! εἶχες δίκαιον παιδί μου.

Μηνᾶς Πάρα πολλὰ εἶπες και πολὺ φοβοῦμαι νὰ μὴ δούλεψε παλτάς.

Ὀλυμπιάδ. Ζεβουζασσοῦρ· παρόλ Ντονόρ¹³⁶.

Ἀνανίας Ἀδιάφορο για μᾶς· τὰ κουφέτα τῆς ἀρραβώννας ἐμεῖς τὰ φάγαμε.

Καλυψῶ (σιγά στήν Ταρσίτζα). Και τὰ πιστεύεις ὅλ' αὐτὰ μητέρα;

Ταρσίτζα (σιγά). Ἐέρω κ' ἐγὼ παιδί μου τί νὰ πῶ.

Καλυψῶ (σιγά). Τὸν κακό του τὸν καιρὸ ὁ ἀχρεῖος! δὲν θυμεῖσθε πόσα εἶπε τες ἄλλες, και διὰ τὴν καημένη τὴν Καλλιόπη και ἦταν ὅλα ψεύματα;!!!

Ταρσίτζα (σιγά). Καλὰ λές, τώρα θυμήθηκα.

Καλυψῶ (σιγά). Ὁ ἀχρεῖος!!! πόσο λυποῦμαι τὴν δυστυχισμένη τὴν Κλεοπάτρα!!! και ὁ θεὸς ξεύρει πόσα νὰ λέγει και για μᾶς!!!

Ταρσίτζα (σιγά). Σιωπᾶτε τώρα· (δυνατὰ) ἄς τ' ἀφήσουμε τώρα αὐτά, και κάμετε κανένα παιγνιδάκι νὰ περάσ' ἡ ὥρα.

Κρονίδης Τὸν Δημόσιον Κατήγορον.

Ἀσπασία Και τί παιγνίδι πάλιν εἶν' αὐτὸς ὁ Κατήγορος;

Κρονίδης Τώρα βλέπετε. (Πρὸς τοὺς ἄλλους). καθίστε πέντε εἰς ἕνα μέρος ξεχωριστά· σὰ δικασταί.

(*Τηλέμαχος, Ἀνανίας, Μηνᾶς, Ἀλέξανδρος και Μανροφρούδης κάθονται.*)

Κρονίδης (πρὸς τὸν Ὀκηριάδην). Κάθισε και σὺ σὰ Γραμματικὸς στ' ἀριστερά τους.

(*Ὀκηριάδης κάθεται.*)

Κρονίδης (πρὸς τὸν Γιαννούλα, Ὀλυμπιάδην και Δημοσθένην).

Ἐσεῖς σταθεῖτε ἐκεῖ ἄντικρυ σὰν κατάδικοι. (*Γιαννούλας, Ὀλυμπιάδης και Δημοσθένης στέκονται.*)

Κρονίδης Ἐγὼ λοιπὸν εἶμαι ὁ Κατήγορος. Ἡ λαμπροτέρα στιγμὴ τῆς ζωῆς μου, Κύριοι Δικασταί τοῦ 19^{ου} αἰῶνος, εἶναι ἡ παροῦσα· με πλήρη πεποίθησιν περὶ τῆς καταδίκης αὐτῶν τῶν κακούργων, (*δείχνει τὸν Γιαννούλα, τὸν Ὀλυμπιάδην και τὸν Δημοσθένην*) λαμβάνω σήμερον τὴν ὁποῖαν πρὸ ἑνὸς ἔτους σχεδιάζω κατηγορίαν, και ἐξαιτοῦμαι ἐν ὀνόματι τῶν πολυχρομένων ἀφεντάδων μου τὴν καταδίκην των! Στρέψατε λέγω, νὰ ἰδεῖτε τὴν ἐνοχὴν ζωγραφισμένην εἰς τὰ πρόσωπά των! ὁ Κατήγορος τὴν βλέπει, πρέπει νὰ τὴν ἰδεῖτε και σεῖς! καθὼς ἄλλοτε ἐκήρυττα τὸ ἱερὸν εὐαγγέλιον διὰ ψυχικὴν σωτηρίαν, οὕτω και σήμερον κηρύττω τὴν ἐνοχὴν τῶν κακούργων, διὰ σημαντικὴν ἀσφάλειαν! ὁ Ἐπίτροπος ἐπληροφορήθη κύριοι δικασταί, ὅσα ἦσαν ἱκανὰ νὰ πείσουν τὴν συνείδησιν

του περι τῆς ἐνοχῆς των! τοὺς ὁποίους καὶ θεωρεῖ ἤδη, μὲ τὴν ἐνδόμυχον πεποιθήσιν, ἐνόχους ἐσχάτης προδοσίας! χρέος του λοιπὸν εὐαγγελικὸν κρίνει νὰ σὰς προστατέψει κύριοι δικασταὶ ν' ἀκολουθήσετε τὴν πεποιθήσιν του, νὰ τοὺς κηρύξετε ἐνόχους, καὶ ἐπομένως ἀξιόους μιᾶς ἐκ τῶν τριῶν ποινῶν, τὰς ὁποίας ὁ Κατήγορος θὰ σὰς προτείνει! τὴν Γκιλλοτίνα! τὴν κρεμάλα! καὶ τὸ πνίξιμον! ἀλλά... πόσον ἠθέλατε ὑποχρεώσῃ τοὺς πολυχρονεμένους ἀφεντάδες μου ἂν προσαρμόσετε καὶ τὰς τρεῖς ποινὰς ἐπὶ τῶν μιαιφόνων τῶν τῶν;!!! τὸ πρᾶγμα εἶναι εὐκολότατον, πρῶτον τοὺς κρεμάτε, ἔπειτα τοὺς ἀποκεφαλίζετε, καὶ τελευταῖον τοὺς ρίπτετε, εἰς τὴν θάλασσαν! δὲν ἀρκεῖ ὅμως ἕως αὐτοῦ εἶναι χρεῖα καὶ διακοσίους ἀκόμη συναδέλφους τοὺς νὰ περάσομεν ἀπὸ τῆς Γκιλλοτίνας τὸν πέλεκυν ἂν πράξετε τοῦτο, εἶμαι ἐπιφορτισμένος νὰ σὰς βεβαιώσω, ὅτι ἡ εὐνοια τῶν ἀφεντάδων μου θέλει ἀνταμοίβῃ ἐπαξίως τὴν δικαιοσύνην σας· καὶ σταυροὶ μὲ τοὺς ἀνωτέρους βαθμούς, καὶ πλούσιοι μισθοὶ σὰς περιμένουν· εὐτυχῆς ὁ Κατήγορος ἂν τοῦ ἐσυγχωροῦσε ὁ νόμος μετὰ τὴν κατηγορίαν, νὰ ἐκάθετο ἀμέσως καὶ εἰς τὴν προεδρικήν ἔδραν· τότε μόνος αὐτὸς ἠθελεν ἀπολαύσει, τοὺς ὁποίους ἤδη βλέπει κρεμαμένους ἐπὶ τῶν κεφαλῶν σας Στεφάνους! εὐτυχῆς ὁ Κατήγορος ἂν τοῦ ἦτον συγχωρημένον πρὸς τοὺς ἄλλους, νὰ διεύθυνε ἀμέσως εἰς τὴν Γκιλλοτίνα τοὺς κακούργους χωρὶς νὰ βιάζεται μετὰ δεκάμηνον φυλακὴν νὰ τοὺς εἰσάξῃ καὶ εἰς τὰ δικαστήρια! εὐτυχῆς τέλος πάντων ὁ Κατήγορος, ἂν εὐτυχοῦσε, νὰ ἐκπληρώσει καὶ τὰ χρέη τοῦ δημίου! ἡ παραμικρότερα εἰς τὸ ἐξῆς βραδύτης, εἶναι βάσανος εἶναι τυραννία, τὰ ὁποῖα ὁ νόμος ἀπαγορεύει! τέλος πάντων ἰδέτε δίκαιοι δικασταὶ αὐτοὺς τοὺς ἰδίους ἐνόχους, πόσον διψοῦνε νὰ ξαπλωθῶσι μίαν ὥρα προτύτερα εἰς τὸν σωτήριον κράβατον τῆς Γκιλλοτίνας! τῆς Γκιλλοτίνας λέγω, τὴν πρώτην πατρικὴν φροντίδα ὅπου ἔλαβον οἱ ἀφεντάδες μου διὰ τοὺς Ἕλληνας! διὰ τὸν ἀνεκτίμητον τοῦτον θησαυρὸν πρέπει νὰ εὐγνωμονεῖ ἡ Ἑλλάς, εἰς τὸν φιλελληνισμὸν τοῦ Στρατηγοῦ πα-

ραφέντη μου, ὅστις καὶ ἐκαταδέχθη νὰ παρευρεθεῖ, μεθ' ἐνὸς ἄλλου συναδελφοῦ του, εἰς τὰς ὁποίας πρὸ ὀλίγου ἐκάμαμεν δοκιμὰς τῆς Γκιλλοτίνας, κόπτοντες κριοὺς καὶ προβατίνας. Ἄλλ' ἐπειδὴ καὶ ἀναφέραμεν τὸ ἐνδοξὸν καὶ ἀθάνατον ὄνομά του, ἄς μὲ συγχωρηθεῖ κύριοι Δικασταὶ νὰ ἀναφέρομεν ὅσα κατ' αὐτοῦ ἡ κακοβουλία διασαλπίζει, καὶ νὰ τὰ ἀναίρεσομεν μὲ τὴν ἔμφυτον εἰς τὸν χαρακτήρα μας ἀμεροληψίαν καὶ δικαιοσύνην.

Πρῶτον, τὸν κατηγοροῦσιν ὅτι ἦτον ἀνίκανος νὰ βαστάξῃ τὸςων χιλιάδων δραχμῶν μισθοῦ φορτεῖον· ἔχουν λάθος οἱ κατήγοροί του, διότι ἐδύνατο νὰ βαστάξῃ, καὶ περισσότερον. Δεύτερον τὸν κατηγοροῦσι, ὅτι ἦτον φύσει Μισέλλην. Ἄλλ' ὅστις εἶναι Φιλοβαύαρος, ἠμπορεῖ νὰ μὴν εἶναι καὶ Μισέλλην; Τρίτον τὸν κατηγοροῦσι ὅτι διέλυσε δεκαπέντε σχεδὸν χιλιάδας Ἑλληνικὸν στρατόν· ἀλλὰ πῶς ἄλλως ἐδύνατο νὰ ἀποδείξῃ ἀναγκαίους τοὺς Συντοπίτας του; Τέταρτον, τὸν κατηγοροῦσι ὅτι μὴν ἀρκοῦμενος εἰς τὸν πλούσιον μισθὸν του, εἶχε μυστικὴν συντροφίαν μὲ τοὺς ἐμπόρους, ἀπὸ μόνον τοὺς ὁποίους ἔπρεπε ν' ἀγοράζοσι τὰς στολὰς των οἱ στρατιωτικοί· φεῦ τῆς ἀναιδείας!!! ἄς ὑποθέσομεν ὅμως διὰ μίαν στιγμὴν ὅτι εἶχεν ἐνοχὴν εἰς τὰς ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις τῶν ἐμπόρων, καὶ ὅτι τοῦ ἔδιδον σαράντα τοῖς ἑκατὸν ἀπὸ τὰ κέρδη, τὰ ὁποῖα ἦτον, ὅχι βέβαια περισσότερον ἀπὸ ἑκατὸν ἐξήντα εἰς τὰ ἑκατό, ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος οὗτος δὲν εἶχεν καὶ οἰκιακὰ ἔξοδα, πόθεν λοιπὸν ἔμελλε νὰ τὰ πορισθεῖ; ἀπὸ τὸν μισθὸν του; ἀλλὰ διὰ τὰ γηρατεῖα του τί ἐφόδιον ἠθελεν ἐναποταμιεύσει; Πέμπτον τὸν κατηγοροῦσι ὅτι ἐπεθύμει νὰ προσκυνοῦν οἱ Ἕλληνες καὶ αὐτὸν τὸν σκύλον του ὡς καταγόμενον ἀπὸ ἐκλαμπρον καὶ ὑπέρτιμον οἰκογένειαν· ὦ ἐδῶ ἄς μὲ συγχωρέσουν νὰ τοὺς εἰπῶ ὅτι ὁ Ναβουχοδονόσωρ, ὑποχρέωσε τοὺς λαοὺς του νὰ προσκυνήσουν τὸ ἄψυχον ἀγαλμὰ του· Ἐκτον τὸν κατηγοροῦν ὅτι ἀνέστησε πένητες ἐκ κοπρίας, καὶ ὅτι ἐπεθύμη νὰ ἰδεῖ ὄλους τοὺς Ἕλληνας τοῦ ἀγῶνα, εἰς τὴν κρεμάλα· ἀλλὰ διὰ μὲν τὸν πρῶτον εἶναι ἀξιοθαύμαστος,

διὰ δὲ τὸ δεύτερον ἀξιέπαινος, διότι γνωρίζων, πῶς οἱ ἄνθρωποι οὗτοι θὰ τὸν καταφορτώσουν μίαν ἡμέραν ἀπὸ κατηγορίας καὶ κατάρας, καὶ πρὸ πάντων ὁ συντάκτης τοῦ Τυχοδιώκτου, εἶχε δίκαιον νὰ ἐπιθυμεῖ τὸν ἐξολοθρευμὸν τους. Ἐβδομον τὸν κατηγοροῦν ὅτι, ὅταν ἔκαμε τὰς δοκιμὰς τῆς Γκιλλοτίνας, εἰς τοὺς κριοὺς καὶ προβατίνας, διατί νὰ μὴν τὴν δοκιμάσει εἰς τὸν λαϊμὸν του· ἀλλ' εἶναι δικαία ἡ κατηγορία αὕτη; Ὁγδοον, τὸν κατηγοροῦν ὅτι ἐβίαζε τοὺς Ἕλληνας ἀξιωματικούς νὰ μονομαχώσιν ἢ νὰ δίδουσι τὰς παραιτήσεις των· ἀλλὰ πῶς ἄλλως ἤθελε δυνηθεῖ νὰ δώσει εἰς τοὺς συντοπίτας του βαθμούς, μισθοὺς, ἐπιμίσθια, προσεπιχορηγήσεις, βοηθήματα, περιθάλψεις, ἀντιλήψεις, βραβεῖα, δόξαν, πλοῦτη, ἐν ἐνὶ λόγῳ συλλογισμένα καὶ ἀσυλλόγιστα, ἄδηλα καὶ κρύφια, παρόντα καὶ μέλλοντα; δυστυχία Δικασταί! δυστυχία εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅπου ὑστερήθη τοιοῦτον θησαυρόν! κανεὶς ἄλλος ἅς μὴ καυχῆθῃ, ὅτι ἐγνώρισε καλύτερα ἀπ' ἐμὲ τὴν ταπεινοφροσύνην τοῦ ἀνδρός· καὶ ἤμπορῶ νὰ σᾶς βεβαιώσω κύριοι ὅτι ἂν σήμερον ἦτον ἐδῶ, δὲν ἤθελε γίνεσθαι τόση φροντίς, περὶ εὐρέσεως Δημίου. Ἴδου Ποίου ἀνδρὸς χαρακτήρα ἐτόλμησαν ν' ἀμαυρώσουν οἱ Μισοβαύροισιν.

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

Παυλάκης καὶ οἱ ρηθέντες

Παυλάκης (Εἰσέρχεται μὲ τὸ πονκάμισον, μὲ τὸ σῶβρακον καὶ μὲ τὴν νυκτιμιάν του σκούφια). Καλὲ τὸν Κατήγορον κάμετε; πόσον καιρὸν εἶχα νὰ τὸν ἀκούσω! πολὺ μ' ἄρεσ' αὐτὸ τὸ παιγνίδι.

Ταρσίτζα Κ' εἶδετε τώρα τὰ λόγια μου, ποὺ βιαζούσασταν νὰ πᾶ νὰ κοιμηθεῖτε;

Κρονίδης Ἄλλ' ἅς ἔλθομεν εἰς τὸ προκείμενον. Ἔχω Κύριοι Δικασταί, δύο ἰσχυρὰς δυνάμεις εἰς τὴν ἐξουσίαν μου τὴν Πειθὴ καὶ τὴν Βίαν· λάβετε λοιπὸν ὁδηγὸν εἰς

τὴν καταδίκην τῶν Κακούργων, ὅποιαν ἐξ αὐτῶν θέλετε· εἶπα καὶ ἐλάλησα ἀμαρτιανοὺ καὶ ἔχω.

Ὀλυμπιάδ. Καιρὸς λοιπὸν ν' ἀπολογηθοῦμε καὶ ἡμεῖς.

Κρονίδης Δὲν σᾶς εἶναι συγχωρημένη Κύριοι καμία ἀπολογία, ἀρκετὰ ὁμίλησα ἐγὼ διὰ σᾶς· ἓνα μόνον σᾶς εἶναι συγχωρημένον νὰ ὑψώσετε τὰς ἀλυσοδεμένας χεῖρας σας εἰς τὸν ὕψιστον, καὶ νὰ παρακαλέσετε τὴν παντοδυναμίαν του, νὰ συντροφεύσει τὴν μετανάστευσίν σας εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν, μὲ ὅλους τοὺς συναγωνιστὰς καὶ συναδέλφους σας, καὶ δοξάσετε τὴν πρόνοιάν του, ὅπου εὐδόκησε νὰ εὐρεθῇ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Κατηγόρου σας ποταμὸς εὐσπλαχνίας καὶ θησαυρὸς ἐπιεικείας.

Παυλάκης Φοβερὸς Κατήγορος εἶσαι Κύριε· ὀλοζούντανος θὰ πάγει ὁ κύρης σου στὸν Παράδεισον· ἐκτὸς πλέον ἂν προλάβεις ἐσὺ καὶ βάλεις κ' ἐκεῖνον στὴν Γκιλλοτίνα.

οἱ Δικασταί Τὸ Δικαστήριον ἐκρίνει καθ' ὅλην τὴν ἔννοιαν, τὴν ἔκτασιν καὶ τὴν σημασίαν, τὰ αἰσθήματα, καὶ τὴν κατηγορίαν τοῦ Κυρίου Κατηγόρου· καὶ ἀποφασίζει, νὰ φουρκισθοῦν, νὰ κεφαλοκοποῦν καὶ τέλος νὰ ριφθοῦν εἰς τὴν θάλασσαν, οἱ Κατηγορηθέντες.

Ὁ Χορὸς

ᾠ ἀφράστου εὐσπλαχνίας!

ᾠ πηγὴ τόσης σοφίας!

ᾠ φιλάνθρωπος εὐχὴ!

ᾠ καλὴ παρηγορία!

ᾠ λαμπρὰ δημηγορία!

ᾠ φιλόστοργος ψυχὴ!

Εὐτυχία στὴν Ἑλλάδα

Ἐὰν εἶχε μυριάδα

Κατηγόρων σὰν αὐτὸν

Καὶ μὲ δάφνας εἰς τὴν Ρώμην

Θὲ νὰ ἔστεφον τὴν κόμην

Τῶν τοιούτων Δικαστῶν

Παυλάκης Νά σᾶς κάμω κ' ἐγὼ ἓνα παιγνιδάκι;
Ἄλλοι ὁμοῦ Μάλιστα μάλιστα· θὰ μᾶς ὑποχρεώσετε.
Ταρσίτζα (πρὸς τὸν Παυλάκη). Καλὲ καὶ τοῦ λόγου σας παι-
γνίδια, ἴσια μὲ τοὺς νέους;!!!
Πηγελοπτη Ἄφῃστε νὰ σᾶς χαρῶ μητέρα νὰ μᾶς κάμει κανένα
παιγνιδάκι· (πρὸς τὸν Παυλάκη) πατέρα μου νὰ ζεῖτε,
κάμετε τὸ παιγνίδι.
Παυλάκης Σταθεῖτε, λοιπόν, καὶ τώρα ἔρχομαι (φεύγει).

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

Ταρσίτζα Καλ' ὁ γέρος μου δὲν εἶναι μὲ τὰ σύγκαλά του.
Ἄλλοι ὁμοῦ Βέβαια κανένα κουριόζο παιγνίδι θὰ μᾶς κάμει.
Ἄλλος Ἄν κάμει μητέρα ἐκεῖνο πού ἔκαμε μιὰ φοδὰ νὰ
διεῖθ γέγια! θυμάθε;
Ταρσίτζα Ποιό;
Ἄλλος Νὰ ἐκεῖνο ἐκείνη τῆ βδαδιὰ πού μᾶθ πῆδε ὕδουθ
καὶ πῆγαμε καὶ πδαγιαθάμε καὶ ἄφηθε τοὺςθ μουθα-
φίρηθεθ μονάχουθ μὲθ' τὴν θάδα. (Πλησιάζει εἰς τὴν
θύρα παρατηρεῖ, ἔπειτα ἐπιστρέφει τρέχων καὶ λέ-
γει) νὰ τοθ νὰ τόθ ἔδχετε ἔδχετε· μὲ τὴν θκούπα
θτὸ χέδι.

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΩΗ

Παυλάκης καὶ οἱ ρηθέντες

Παυλάκης (μὲ τὴν σκούπα στὸ χέρι)
Χρηστοθήθεις τέτοιους φίλους
Σὰν ἐσᾶς τοὺς Ἰπαλλήλους
Τὴν τερπνὴν αὐτὴν λυκτιὰ
Θὰ σᾶς δώσ' ἀγαπητοί μου
Φίλοι περιπόθητοί μου
Μὲ τὴν σκούπα εἰς τ' αὐτιά

(Τοὺς κτυπᾷ μὲ τὴν σκούπα)

Ἄλλοι Ἄλλοι Φαρισαῖοι.
Κατηγοροὶ Μακαβαῖοι
Φάλαγξ τῆς παραθορᾶς
Τὴν γωνιά μου θὰ σκουπίσω
Κ' ἀπ' αὐτὴν θὰ ξεκουμπίσω
Σκόνιν τῆς διαθορᾶς.

Τ Ε Λ Ο Σ

(ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ)

Εἰς τῆς Πρώτης Πράξεως τὴν Δευτέραν Σκηνὴν ὁμοίει ὁ Δημοσθένης
ὅτι ὑποφέρει πολλὰ ἔως νὰ ὑποστηρίξει τὰς προτάσεις του· κ.τ.λ. Τοῦτο
ιδόντες τινὲς, ἐνόμισαν ὅτι ὑπαινίττομαι τὸν ἀγαθὸν Πρεβελέγγιον.
Ἄπαγε! Τὸν ἄνδρα τὸν τιμῶ καὶ τὸν σέβομαι. Κηρύττω προσέτι ὅτι
εἶμαι μακρὰν ἀπὸ τὸ νὰ ὑπαινίττομαι κανέναν ὑπάλληλον εἰς ὅσα λέγω
εἰς τὴν παρούσαν μου· ἂν ὁμως καὶ κανεὶς ἐκ τῶν Κ. ὑπαλλήλων μνησικα-
κίσει κατ' ἐμοῦ· σημείον, πὼς ἔχει τὴν μύγα στὸ σκιάδι.
Ζητῶ προσέτι συγγνώμην διότι ἐλησμόνησα νὰ προσθέσω τοὺς Γε-
νικοὺς Ἐφόρους, τοὺς Ἐπιθεωρητὰς τῶν Τελωνείων, τοὺς Ἐκτάκτους Ἄπε-
σταλμένους, τοὺς Ἀντισαγγελεῖς, τοὺς Δικαστικούς Παρέδρους, τοὺς Κλη-
τήρας κ.τ.λ., κ.τ.λ., κ.τ.λ. Μήπως εἴμεθα καὶ λίγοι...

Μ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΗΣ